

Temat

Kalejdoskop zawodów (z wykorzystaniem gry „Kto to taki?”)

Scenariusz lekcji został przygotowany przez ekspertów Instytutu Badań Edukacyjnych w ramach projektu „Wsparcie rozwoju ZSK w szczególności na poziomie regionalnym poprzez wdrażanie rozwiązań i inicjatyw skierowanych do użytkowników końcowych systemu – ZSK 4”. W pracy nad nim uwzględniono wnioski z pilotażowych lekcji, z udziałem dzieci i młodzieży.

Scenariusz może być wykorzystywany przez nauczycieli jako materiał pomocniczy, podpowiadający, w jaki sposób można rozmawiać z dziećmi na temat planowania rozwoju swoich umiejętności zgodnie z ideą uczenia się przez całe życie.

Cele

Z podstawy programowej

Dziecko:

- wskazuje zawody wykonywane przez rodziców i osoby z najbliższego otoczenia,
- wyjaśnia, czym zajmuje się osoba wykonująca dany zawód;
- odczytuje krótkie wyrazy;
- wyjaśnia, czym jest atrybut i wymienia atrybuty danego zawodu;
- objaśnia pojęcie „pediatra”;
- uważnie słucha;
- odpowiada na pytania;
- klasyfikuje przedmioty według przeznaczenia;
- wykonuje własne eksperymenty graficzne kredką;
- obdarza uwagę dzieci i dorosłych.

Spoza podstawy programowej

Dziecko:

- rozumie, że uczenie się w różny sposób jest ważne;
- poznaje nazwy etapów edukacji;
- nazywa czynności, których lubi się uczyć.

Pozostałe informacje

Adresaci:

- dzieci 5–6-letnie

Czas trwania zajęć:

- ok. 45 minut

Metoda pracy:

- oglądowa, czynna

Forma pracy:

- indywidualna, grupowa, zbiorowa

Środki dydaktyczne:

- podkład muzyczny do wprowadzenia;
- plakietki z imionami dzieci;
- historie Janka, Hani, Kacpra i Oli;
- ilustracje bohaterów (więcej postaci niż osób występujących w historii) i atrybutów zawodów (teleskop, nożyczki, suszarka, stetoskop, strzykawka) oraz znaku zapytania;
- napisy: „Janek”, „Hania”, „Kacper”, „Ola”;
- ilustracje dotyczące uczenia się – budynek z napisem „szkoła”, książka i lupa;
- gra Adamigo „Kto to taki?”;
- karta pracy indywidualnej.

Przebieg zajęć

Wprowadzenie

Wariant 1

Dzieci spacerują po sali do dźwięków skocznej muzyki. Na głośne klaśnięcie osoby prowadzącej dzieci „zamieniają się w słup soli”. Zabawa trwa 2–3 minuty.

Wariant 2 (gdy zajęcia prowadzi osoba, która na co dzień nie pracuje z daną grupą)

Osoba prowadząca wywołuje imię dziecka w dowolnej kolejności. Wywołane dziecko wychodzi na środek i wybiera plakietkę ze swoim imieniem, a następnie przykleja ją sobie na klatce piersiowej. Ćwiczenie trwa do momentu, aż każde dziecko będzie miało przyczepioną plakietkę z imieniem. Po zakończonym ćwiczeniu dzieci siadają na wykładzinie przed tablicą.

Zajęcia właściwe

Osoba prowadząca wprowadza dzieci do przygotowanej historii, mówiąc:

„Za chwilę opowiem Wam historię czworga dzieci. Na podłodze leżą różne ilustracje, którymi zilustrujemy historię. W czasie opowiadania będę prosiła, aby chętne dziecko podeszło, wybrało odpowiedni obrazek i przykleiło do tablicy. Posłuchajcie historii Janka, Hani, Kacpra i Oli. W... [miejsowość, w której odbywają się zajęcia] mieszkał mały Janek. Kto podejdzie i przyczepi do tablicy zdjęcie Jasia?”

Dziecko wybiera postać, podchodzi do tablicy i przyczepia. Osoba prowadząca przykleja podpis – „Janek” i mówi:

„Chłopca bardzo interesowały gwiazdy i planety. Rodzice kupili mu teleskop, żeby mógł je obserwować. Niedaleko Jasia mieszkała Hania, która uwielbiała czesać swoje lalki. W każdej wolnej chwili robiła im piękne fryzury. Hania miała różne szczotki do włosów, kolorowe spinki i gumki. Jej rodzice bardzo lubili, kiedy dziewczynka czesała również ich. Cała rodzina podziwiała fryzjerski talent małej Hani”.

Osoba prowadząca pyta:

„Kto podejdzie i przyczepi do naszej tablicy zdjęcie Hani?”

Dziecko wybiera postać, podchodzi do tablicy i przyczepia. Osoba prowadząca przykleja podpis – „Hania” i mówi:

„Hania miała brata Kacperka. Kiedy ciocia pytała, co Kacperek najbardziej lubi robić – wzruszał ramionami i odpowiadał: »Nie wiem«”.

Osoba prowadząca zaprasza chętną osobę, aby przyczepiła zdjęcie Kacperka do tablicy. Dziecko wybiera postać, podchodzi do tablicy i przyczepia. Osoba prowadząca przykleja podpis – „Kacper” i mówi:

„Koleżanka Kacpra z przedszkola, Ola, miała swój ulubiony zestaw »Mały lekarz«. Opowiadała, że gdy dorośnie, będzie leczyła ludzi”.

Dzieci przyczepiają postać Oli na tablicę. Osoba prowadząca umieszcza pod ilustracją napis „Ola”.

Energizer

Osoba prowadząca zaprasza dzieci do wstania.

Przebieg zabawy: osoba prowadząca wykonuje ruch naśladujący zadania zawodowe wykonywane przez reprezentantów różnych zawodów. Dzieci odgadują, jaki to zawód i naśladują ruchy osoby prowadzącej.

Przykłady:

- kierowca (kręci kierownicą),
- tenisista (odbija raketą piłkę),
- fryzjerka (suszy włosy, nawija wątki, spryskuje włosy lakierem),
- lekarz (osłuchuje pacjenta, zagląda do gardła, sprawdza temperaturę),
- kucharz (próbuję potrawy, miesza w garnku, wałkuje ciasto, kroi coś).

Po zakończonej zabawie dzieci siadają pod tablicą. Osoba prowadząca zaprasza dzieci do „kapsuły czasu”, mówiąc:

„Zapraszam Was do »kapsuły czasu«. Zamknijcie oczy – odpalamy kapsułę i lecimy [dzieci naśladują dźwiękiem lot kapsuły]... Zatrzymujemy kapsułę i wysiadamy. Wylądowaliśmy 30 lat później. Przedstawiam Wam pana Jana, panią Hannę, panią Aleksandrę i pana Kacpra – to wcześniej poznane przez Was dzieci: Janek, Hania, Ola i Kacperek.

Czy chcecie dowiedzieć się, co robią dzisiaj?

Jan jest słynnym w całym świecie astronomem. Obecnie pracuje nad odkryciem nowej gwiazdy. Uczy też studentów. Kto przyczepi do tablicy ilustrację przedmiotu, którym posługuje się w pracy astronom Jan?”

Chętne dziecko wybiera teleskop i przyczepia pod ilustracją przedstawiającą Jana. Osoba prowadząca komentuje:

„Teleskop jest atrybutem zawodu astronoma. Do wykonywania każdego zawodu konieczne są odpowiednie przedmioty, które określamy nazwą »atrybut«. To nowe słowo, które poznajemy dzisiaj na zajęciach.

Pamiętacie, czym interesowała się mała Hania? Tak. Interesowało ją fryzjerstwo. Hania – dzisiaj pani Hanna – jest właścicielką salonu fryzjerskiego bardzo popularnego w... [miejsowość, w której odbywają się zajęcia]. Klientki doceniają, że Hanna ciągle się uczy nowych technik strzyżenia, farbowania i modelowania włosów. Przyczepmy do tablicy atrybuty zawodu fryzjera.

Co u naszej Oli? Ola dotrzymała słowa. Dużo się uczyła. Ukończyła studia medyczne i została lekarką. Pani Aleksandra specjalizuje się w leczeniu dzieci. Czy wiecie, jak nazywamy lekarza, który zajmuje się w swojej pracy zdrowiem dzieci?”
[wprowadzenie pojęcia „pediatra”].

Dzieci udzielają odpowiedzi na pytanie (bądź osoba prowadząca dopowiada, kim jest pediatra). Zaprasza do przyklejenia na tablicy atrybutów lekarza i pyta:

„Czy pamiętacie, czym interesował się Kacperek?”

Dzieci przypominają, że chłopczyk wzruszał ramionami i mówił, że nie wie, co interesuje go najbardziej i kim chciałby zostać, kiedy dorośnie. Osoba prowadząca kontynuuje:

„Właśnie. Kacperek, kiedy był mały, nie miał jeszcze sprecyzowanych zainteresowań. Dlatego mam tę ilustrację. Co to jest?”

Dzieci stwierdzają, że na ilustracji narysowano znak zapytania. Osoba prowadząca kontynuuje:

„Tak. Ten znak zapytania oznacza, że chcę teraz zwrócić się do Was z pytaniem/prośbą: Co poradzilibyście przedszkolakowi Kacperkowi? Co pomogłoby mu odkryć swoje pasje i zainteresowania? Dokąd mógłby pójść? Kto mógłby mu pomóc? Jakie macie pomysły i rady dla Kacperka?”

Dzieci wypowiadają się swobodnie. Osoba prowadząca ukierunkowuje wypowiedzi dzieci

w taki sposób, aby nie padały konkretne nazwy zawodów, np. „Kacperek może zostać strażakiem, policjantem itp.”, lecz podkreśla wypowiedzi wskazujące źródła i drogi uczenia się, takie jak internet, książka, rozmowa, przedszkole, szkoła, studia.

Osoba prowadząca podsumowuje:

„Właśnie. Jedni dość szybko znajdują to, co ich interesuje, inni dłużej szukają tego, co im się podoba i co chcieliby robić w życiu. Ważne jest, żeby nie przestawać poszukiwać. Warto w związku z tym cały czas w różny sposób uczyć się – w przedszkolu, szkole podstawowej czy w ponadpodstawowej, na studiach, od innych, z internetu, z książek. Do takiego postępowania chcę także Was zachęcić. Bo nawet kiedy już wiemy, co chcemy robić i wybierzemy swoją drogę, to trzeba ciągle się uczyć i aktualizować swoją wiedzę i umiejętności”.

Osoba prowadząca przykleja pod ilustracją Kacperka obrazki z książką i szkołą oraz z lupą, jako symbolem poszukiwania i odkrywania i zaprasza dzieci do stolików.

Ćwiczenie stolikowe

Na stolikach leżą gry „Kto to taki?”. Osoba prowadząca wydaje polecenie dzieciom:

„Wyjmijcie z pudełek loteryjkę i karty z zawodami. Rozłóżcie karty na środku stolika. Zabawa będzie przebiegała w taki sposób, że każde z Was po kolei zakręci loteryjką i wylosuje atrybut, a następnie dopasuje do niego zawód z rozłożonych na stoliku kart. Bawimy się do momentu, aż każde dziecko zakręci loteryjką”.

Dzieci pracują. Osoba prowadząca wspiera działanie dzieci (chodzi między stolikami, koryguje, naprowadza). W podsumowaniu osoba prowadząca wymienia zawód, a dzieci wskazują wybrane atrybuty.

Podsumowanie

„Nasze spotkanie dobiega końca. Poznaliśmy dzisiaj historię czworga dzieci: Janka, Hani, Oli i Kacpra. Janek, Ola i Hania szybko zdecydowali, kim chcą być, kiedy dorosną. Kacper, jeśli posłucha Waszych rad, także odkryje swoje zainteresowania i będzie wykonywał zawód, który mu się spodoba.

Dziękujemy za Waszą aktywność. Na zakończenie rozdram Wam karty pracy.

Narysujcie na nich, proszę, te czynności, których lubicie się uczyć. Zrobimy wystawę

Waszych prac i porozmawiamy o tym, co narysowaliście. Bardzo mnie ciekawi, czego lubicie się uczyć”.

Załączniki:

- plakietki z imionami Janka, Hani, Kacpra i Oli;
- karty pracy indywidualnej;
- ilustracje bohaterów historii i atrybutów zawodów.